

پاسخ نامه تجارت

سوال ۴۱

طبق ماده ۱ قانون تجارت:

«تاجر کسی است که شغل معمولی خود را معاملات تجارتي قرار دهد.»

◆ بنابراین، برای اینکه کسی تاجر محسوب شود باید:

معاملات تجارتي انجام دهد (مثل خرید و فروش اموال منقول به قصد سود)؛

و این کار را به طور عادی و حرفه‌ای و مستمر انجام دهد.

انجام یک معامله تجارتي (مثل گزینه ۱) یا

فعالیت‌های غیرانتفاعی (مثل گزینه ۲) یا انجام وظیفه در یک نهاد دولتی (مثل گزینه ۴)، فرد را تاجر نمی‌کند.

سوال ۴۲

مطابق بند ۱ ماده ۲ قانون تجارت،

« خرید یا تحصیل هر نوع مال منقول به قصد فروش یا اجاره، معامله تجارتي محسوب می‌شود؛ اعم از اینکه تصرفاتی در آن شده یا نشده باشد.

بنابراین، گزینه ۲ که شامل خرید لپ‌تاپ به قصد فروش است، مصداق روشن و صریح یک معامله تجارتي است.

سوال ۴۳

مطابق ماده ۸ قانون تجارت:

دفتر کل دفتری است که معاملات تاجر در آن به شکل هفتگی و خلاصه،

با تفکیک انواع معاملات

و استخراج شده از دفتر روزنامه،

در صفحات جداگانه وارد می گردد.

سوال ۴۴

طبق ماده ۲ لایحه، شرکت سهامی در هر حال بازرگانی محسوب می شود، حتی اگر فعالیت آن غیرتجاری باشد.

طبق ماده ۳ لایحه، حداقل تعداد شرکاء در شرکت سهامی سه نفر است.

سوال ۴۵

طبق ماده ۵ لایحه:

حداقل سرمایه شرکت سهامی عام: ۵ میلیون ریال

حداقل سرمایه شرکت سهامی خاص: ۱ میلیون ریال

در صورت کاهش سرمایه به کمتر از حداقل قانونی، شرکت باید ظرف یک سال نسبت به افزایش سرمایه یا تغییر نوع شرکت اقدام کند.

در غیر این صورت، هر ذی‌نفع حق دارد درخواست انحلال شرکت را از دادگاه صلاحیت‌دار مطرح کند.

سوال ۴۶

اگر شرکت ظرف ۶ ماه از تاریخ تسلیم اظهارنامه به ثبت نرسد:

هر یک از مؤسسين یا پذيرهنويسان می‌توانند از مرجع ثبت درخواست گواهی عدم ثبت شرکت کنند.

این گواهی به بانک ارسال می‌شود.

تعهدنامه‌ها و وجوه پرداختی به موسسین و پذیره‌نویسان مسترد می‌گردد.

هزینه‌های تاسیس شرکت به عهده موسسین است.

سوال ۴۷

صدور ورقه سهم بی‌نام یا گواهی موقت بی‌نام ممنوع است مگر تمام مبلغ اسمی سهم پرداخت شده باشد.

اگر پرداخت کامل نشده باشد، شرکت فقط گواهی موقت با نام صادر می‌کند.

نقل و انتقال این گواهی تابع مقررات سهام بانام خواهد بود.

سوال ۴۸

شرکت باید ابتدا از طریق آگهی در روزنامه کثیرالانتشار به سهامداران اطلاع دهد.

اگر پس از انقضای مهلت مقرر پرداختی انجام نشود، شرکت حق دارد خسارت تأخیر به مبلغ بدهی اضافه کند (برابر نرخ رسمی بهره + ۴٪).

سپس با اخطار مجدد و گذشت یک ماه، در صورت عدم پرداخت کامل، سهم از طریق بورس یا مزایده فروخته می‌شود.

سوال ۴۹

مجمع عمومی مؤسس تنها در صورتی رسمیت دارد که حداقل نصف سرمایه شرکت تعهد شده باشد.

اگر حدنصاب حاصل نشود، موسسین تا دو نوبت دیگر می‌توانند مجمع را دعوت کنند.

اما باید حداقل ۲۰ روز قبل از جلسه، آگهی دعوت با دستور جلسه قبل و نتیجه آن در روزنامه رسمی درج شود

سوال ۵۰

مطابق ماده ۸۳، مواردی مانند تغییر در مواد اساسنامه، افزایش یا کاهش سرمایه، و انحلال شرکت قبل از موعد مقرر از صلاحیت انحصاری مجمع عمومی فوق العاده است.

سایر موارد، مانند تعیین مدیرعامل یا تصویب صورت‌های مالی، در صلاحیت مجمع عمومی عادی است.

تغییر محل دفتر شرکت نیز از مواردی است که بسته به اساسنامه می‌تواند در صلاحیت هیأت مدیره یا مجمع عادی باشد، نه الزاماً مجمع فوق العاده.

سوال ۵۱

ماده ۱۶۸ برای حمایت از حقوق برابر سهامداران مقرر کرده که اگر در تصمیم‌گیری مجمع عمومی قرار است حق تقدم برخی سهامداران به نفع برخی دیگر سلب شود، سهامدارانی که قرار است سهام جدید به آن‌ها

تخصیص یابد، حق شرکت در رأی‌گیری را ندارند و حتی سهام آن‌ها در احتساب نصاب جلسه و اکثریت آرا نیز محاسبه نمی‌شود.

سوال ۵۲

بر اساس ماده ۱۵۸، مبلغ اسمی سهام جدید می‌تواند به چهار روش پرداخت شود:

۱. به صورت نقد؛

۲. تبدیل مطالبات نقدی حال شده اشخاص به سهام؛

۳. انتقال سود تقسیم‌نشده، اندوخته (غیرقانونی)، یا

عواید حاصل از اضافه ارزش سهام؛

۴. تبدیل اوراق قرضه به سهام.

در شرکت‌های سهامی خاص، پرداخت غیرنقدی نیز مجاز است (تبصره ۱). اما انتقال اندوخته قانونی به سرمایه ممنوع است (تبصره ۲).

سوال ۵۳

مطابق ماده ۱۴۴:

مجمع عمومی عادی هر سال موظف به انتخاب بازرس

یا بازرسان است؛

انتخاب مجدد آن‌ها مانعی ندارد؛

در هر زمان می‌توان آن‌ها را عزل کرد، به شرط آن‌که
جانشین تعیین شود؛

طبق تبصره ماده، در شرکت‌های سهامی عام، در
حوزه‌هایی که وزارت اقتصاد مشخص می‌کند، تنها
افرادى که نامشان در فهرست رسمی بازرسان درج
شده، می‌توانند وظایف بازرسی را بر عهده بگیرند.

سوال ۵۴

مطابق ماده ۱۴۳، اگر شرکت ورشکسته شود یا پس از
انحلال دارایی آن کافی برای پرداخت بدهی‌ها نباشد، و
ثابت شود که این وضعیت ناشی از تخلف مدیران یا
مدیرعامل بوده، دادگاه می‌تواند به تقاضای هر ذی‌نفع،
مدیر یا مدیرعامل متخلف را منفرداً یا متضامناً به
پرداخت آن بخش از بدهی که از دارایی شرکت قابل
پرداخت نیست محکوم کند.

سوال ۵۵

ماده ۱۴۰ مقرر می دارد که هیأت مدیره مکلف است هر سال یک بیستم (یعنی ۵٪) از سود خالص شرکت را به عنوان اندوخته قانونی منظور کند. این الزام ادامه دارد تا زمانی که مقدار اندوخته قانونی به یک دهم (۱۰٪) سرمایه شرکت برسد. اگر سرمایه افزایش پیدا کند، تکلیف کسر یک بیستم مجدداً ادامه می یابد تا اندوخته به ۱۰٪ سرمایه جدید برسد. پس از آن، این موضوع اختیاری می شود.

سوال ۵۶

مطابق ماده ۱۳۶، اگر مدت مدیران به پایان برسد ولی مدیران جدید انتخاب نشوند، مدیران قبلی کماکان مسئول اداره امور شرکت هستند تا زمانی که مدیران جدید تعیین شوند. همچنین اگر مراجع صلاحیت دار (مثل هیأت مدیره یا بازرس) برای دعوت مجمع عمومی اقدام نکنند، هر ذی نفع می تواند از مرجع ثبت شرکت ها درخواست کند که مجمع عمومی برای انتخاب مدیران دعوت شود.

سوال ۵۷

ماده ۱۳۵ برای حمایت از اعتماد اشخاص ثالث تصریح می‌کند که کلیه اعمال و اقدامات مدیران و مدیرعامل در برابر اشخاص ثالث نافذ و معتبر است، حتی اگر در روند انتخاب آن‌ها تشریفات (مانند ثبت یا آگهی رسمی) رعایت نشده باشد. هدف از این حکم، حفظ اعتبار روابط تجاری و اطمینان طرف‌های معامله با شرکت است.

سوال ۵۸

بر اساس ماده ۱۳۲، مدیرعامل و اعضای هیأت‌مدیره (به جز اشخاص حقوقی) حق دریافت هیچ‌گونه وام یا اعتبار از شرکت را ندارند و شرکت نیز نمی‌تواند دیون آنان را تعهد یا تضمین کند. این ممنوعیت به بستگان نسبی و سببی نزدیک آنان (مثل همسر، والدین، فرزندان، نوه‌ها، خواهر و برادر) نیز تسری دارد. این گونه عملیات به خودی خود باطل است. تنها استثنا، بانک‌ها و شرکت‌های مالی و اعتباری هستند، آن‌هم به شرط رعایت قیود و شرایط عادی و جاری.

سوال ۵۹

مطابق ماده ۱۰۶، در مواردی مانند انتخاب مدیران و بازرس یا بازرسان، تصویب ترازنامه، افزایش یا کاهش سرمایه یا تغییر در اساسنامه و انحلال شرکت و نحوه تصفیه آن، یک نسخه از صورتجلسه مجمع باید به مرجع ثبت شرکتها ارسال شود. گزینه ج (انتخاب بازرس) مشمول این ماده است، ولی گزینه‌های دیگر در این دسته نیستند یا الزام به ثبت ندارند.

سوال ۶۰

مطابق ماده ۱۰۴، اگر در مجمع عمومی همه موضوعات بررسی نشد، هیأت رئیسه می‌تواند با تصویب مجمع اعلام تنفس کند و جلسه دوم را تا حداکثر دو هفته بعد برگزار کند. نکته مهم اینکه برای جلسه دوم نیازی به دعوت و آگهی مجدد نیست و جلسه دوم با همان حد نصاب جلسه اول رسمیت خواهد داشت.